

Professionsudvikling er både et design, en læringssetting og et læringsformat til opkvalificering, (ud)dannelse og træning af fagprofessionelle med borgerrettede funktioner og opgaver. Bogen er en velskrevet grundbog og praksisbog, der henvender sig til alle med interesse for at skabe meningsfulde læringsfora.

Med sin nyeste bog introducerer Schilling et nutidigt lærings- og udviklingsformat til at socialisere og edukere ikke bare fagprofessionelle, men også de private, frivillige og civile aktører, der anses for relevante omkring et borgerforløb. Professionsudvikling adskiller sig således fra de eksisterende supervisionsformater, eftersom alle involverede parter – på tværs af sektorer, organisationer og afdelinger fra både almensystemet, det private og det civile netværk – inviteres ind i et konkret samarbejde. Dette fusionerede læringsrum er med til at sikre en fælles vidensdeling og kollaborativ praksis, som bl.a. understøtter en helhedsorienteret indsats, der matcher borgerens problemstillinger bedst muligt og samtidig højner indsatsens effektivitet.

Den første del af bogen beskriver idégrundlag, teorier og metoder for Professionsudvikling, samt hvilke særlige roller, mandater og funktioner som nøgleaktørerne – borgeren, ledelsen, mødelederen og referenten – har i formatet. Den anden del er en arbejdsmanual med helt konkret vejledning til designets fleksible anvendelse. Schilling præsenterer en trin-for-trin gennemgang af de tre moduler, som Professionsudvikling er opbygget omkring, og fremstiller desuden en grundig guide til nyttige arbejdsmetoder og teknikker, der kan anvendes til at facilitere de kollaborative læringsprocesser. Bogen er pædagogisk opbygget med mange opsummeringer, modeller, casebeskrivelser samt helt konkrete spørgsmål og skabeloner til brug i Professionsudvikling.

I bogen argumenterer Schilling for, at Professionsudvikling supplerer de traditionelle supervisionsformater ved at udvikle bl.a. praksisnære kompetencer, ligeværdigt ejerskab i et borgerforløb samt fælles læring og kollegial forståelse, som forventes af fremtidens fagprofessionelle. Dette tilsigtes ved brug af både individuelle og fælles læringsmål, en aktiv feedback-kultur i læringsrummet samt en tilbagemeldingsprocedure, hvor borgeren inddrages for at evaluere effekten af indsatsen. Kendetegnende for Professionsudvikling er således, at det er et fælles ansvar at koordinere og lykkes med indsatserne omkring et borgerforløb, hvilket ifølge Schilling ikke kun mindsker dobbelt ressourceforbrug, men også forebygger mistrivsel og faglig usikkerhed hos den enkelte fagprofessionelle.

Grundtanken omkring Professionsudvikling er i min optik nytænkende og en særdeles relevant arbejdsmåde for at imødekomme konkurrencestatens krav om praksisnære, kollaborative, samstemte og effektive indsatser af høj kvalitet. Den inspirerer til at gentænke vores uddannelses- og læringskultur, men forudsætter særlige organisatoriske vilkår og ledelsesmæssige ressourcer for at kunne gennemføres konstruktivt. Potentielt kan Professionsudvikling eksistere med forholdsvis mange aktører over en årrække – forudsat at der er en ledelsesrepræsentant med ved hver mødegang. En effektiv udnyttelse af bogens intention vil med andre ord kræve en betydelig investering af både tid, ressourcer og ubetinget ledelsesmæssig opbakning, hvilket nok desværre vil betyde, at Schillings tanker om Professionsudvikling kan have lange udsigter for at blive fuldt implementeret i nogle sammenhænge.

Schilling formår i en vis udstrækning at formidle meget indhold på relativt begrænset plads i et let forståeligt sprog, men hendes sætningskonstruktioner får ind i mellem en længde, som kræver, at man holder tungen lige i munden for ikke at miste tråden. Jeg vil af samme grund tillade mig at sætte spørgsmålstejn ved Schillings egen vurdering, der tilsiger, at bogen kan anvendes af alle praktikere, frivillige civile aktører og til uddannelse af studerende på professionsuddannelser og videregående uddannelser. Ingen tvivl om at mange vil kunne få stor glæde af bogen, men lixtal og til tider meget komplekse sætningskonstruktioner kan i min optik forhindre en del i at få det fulde udbytte af bogen.

Det anbefales, at bogen læses fra start til slut, men er man først fortrolig med det teoretiske, værdimæssige og etiske fundament, kan bogen også bruges som et opslagsværk til inspiration. Jeg vil særligt vurdere bogen relevant for dem, der ønsker at udvikle nye læringskulturer, eller til de professionsudøvere og ledere, der savner inspiration til at facilitere læringsprocesser – også i mindre læringsformater.

Af Susanne Ley, cand.psych., Aalborg PPR

